

Accountantsprotocol

Besluit Kwaliteitseisen CBM 2017

Hoofdstuk 1: Uitgangspunten protocol	2
1.1 Inkadering en doelstelling	2
1.2 Begrippen en definities	3
1.3 Procedures en termijnen	3
1.4 Overzicht wijzigingen	4
Hoofdstuk 2: Werkzaamheden jaarrekening	5
2.1 Controleopdracht	5
2.2 Samenstellingsopdracht	5
2.3 Bijzondere verslaggevingseisen	6
Hoofdstuk 3: Onderzoek kwaliteitseisen	7
3.1 Doelstelling en reikwijdte	7
3.2 Relevante wet- en regelgeving	7
3.3 Invulling werkzaamheden	8
3.4 Te onderzoeken kwaliteitseisen	11
Bijlagen 1-5:	
1: Basismodel Opdrachtbevestiging accountant	
2: Basismodel Aanbiedingsbrief accountant	
3: Basismodel Adviesbrief aanbevolen verbeteringen	
4: Basismodel Rapport van feitelijke bevindingen	
5: Basismodel Samenstellingsverklaring bij de jaarrekening	

Amsterdam, 20 december 2017

1. Uitgangspunten

1.1 Inkadering en doelstelling

Het *Accountantsprotocol Besluit Kwaliteitseisen CBM 2017* (verder genoemd: protocol) is bedoeld voor de accountants van curatoren, beschermingsbewindvoerders en mentoren die vallen onder het *Besluit kwaliteitseisen curatoren, beschermingsbewindvoerders en mentoren* (verder genoemd: besluit). Op grond van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek (verder genoemd: BW) en het besluit moet een curator, beschermingsbewindvoerder en mentor jaarlijks een aantal documenten aan de kantonrechter overleggen. Voor dit protocol zijn de volgende documenten relevant:

- de eigen verklaring van de curator, beschermingsbewindvoerder of mentor dat hij aan de in het BW en het besluit bedoelde kwaliteitseisen en verplichtingen voldoet.
- het verslag van de accountant met diens bevindingen over de wijze waarop aan genoemde kwaliteitseisen en verplichtingen wordt voldaan.
- de jaarrekening of de balans en de staat van baten en lasten.
- de controleverklaring van de accountant bij genoemde jaarrekening of balans en staat van baten en lasten.

Een curator, beschermingsbewindvoerder of mentor die voldoet aan de eisen in artikel 3, onderdeel f, van de Regeling verslaggeving Wet Toelating Zorginstellingen (verder genoemd: RVW) kan volgens het besluit volstaan met een samenstellingsverklaring van een accountant. Dat houdt in dat hij op twee opeenvolgende¹ balansdata, zonder onderbreking nadien op twee opeenvolgende balansdata, moet voldoen aan twee of drie van de eisen, genoemd in artikel 2:395a BW, eerste lid, onderdeel a-c. Deze eisen betreffen: (a) de waarde van de activa volgens de balans met toelichting bedraagt, op de grondslag van verkrijgings- en vervaardigingsprijs, niet meer dan € 350.000; (b) de netto-omzet over het boekjaar bedraagt niet meer dan € 700.000; (c) het gemiddeld aantal werknemers over het boekjaar bedraagt minder dan 10. Mentoren mogen ook een andere deskundige dan de accountant het onderzoek laten doen naar het voldoen aan de in het BW en in het besluit bedoelde kwaliteitseisen en verplichtingen. Deze deskundige wordt dan benoemd door de kantonrechter.

Dit protocol werkt de opdrachten van de accountant nader uit. Het is gebaseerd op de in het BW en in het besluit bedoelde kwaliteitseisen en verplichtingen. Het protocol is van toepassing voor de accountants van alle curatoren, beschermingsbewindvoerders en mentoren die onder het besluit vallen, ongeacht hun grootte. Het heeft niet de status van beroepsreglementering, wel wordt verwezen naar voor de accountant relevante regelgeving en standaarden. De indeling van het protocol is als volgt:

- **Hoofdstuk 1:** algemene bepalingen, waaronder inkadering en doelstelling, begrippen en definities, procedures en termijnen en de wijzigingen ten opzichte van 2016.
- **Hoofdstuk 2:** werkzaamheden ten aanzien van de jaarrekening. Hierbij is sprake van een controleopdracht of een samenstellingsopdracht, afhankelijk of de faciliteit van de RVW van toepassing is. In beide gevallen gelden bijzondere verslaggevingseisen.
- **Hoofdstuk 3:** werkzaamheden ten aanzien van de kwaliteitseisen. Hierbij is sprake van een opdracht tot overeengekomen specifieke werkzaamheden, dat leidt tot een rapport van feitelijke bevindingen en een separaat uitgebrachte adviesbrief.
- **Bijlagen:** de bijlagen bevatten diverse basismodellen voor de accountant, die nog specifiek gemaakt moeten worden voor de betreffende opdracht.

¹ Hiervoor geldt dezelfde systematiek als in het BW: voor een regimewijziging moet gedurende minimaal twee opeenvolgende jaren aan de criteria zijn voldaan. Zo kan een curator die in 2017 voor het eerst kwalificeert voor een controleverklaring in 2017 nog volstaan met een samenstellingsverklaring; 2018 bepaalt dan voor hem of een ander regime gaat gelden.

Het protocol is tot stand gekomen in nauw overleg tussen de Expertgroep Curatele, Beschermingsbewindvoering en Mentorschap (CBM) van het Landelijk Overleg Vakinhoud Civiel Kanton & Toezicht (LOVCK&T), het Landelijk Kwaliteitsbureau CBM (LKB), de NBA en de brancheorganisaties. Dit zijn:

- de Branchevereniging Professionele Beschermingsbewindvoerders en Inkomensbeheerders (BPBI)
- de Nederlandse Beroepsvereniging voor Professionele (beschermings)bewindvoerders (NBPB)
- de Branchevereniging voor Wettelijke Vertegenwoordigers (VeWeVe)
- de Nederlandse Branchevereniging voor Beschermingsbewindvoering en Inkomensbeheer (NBBI)
- Mentorschap Nederland
- de Nederlandse Beroepsvereniging voor Professionele Mentoren (NBPM)

Het protocol is verder beoordeeld door een klankbordgroep van openbare accountants in de branche en als uitvoerbaar aangemerkt door de NBA werkgroep Controleprotocollen (COPRO). Gebruikers van dit protocol kunnen zich bij vragen over de kwaliteitseisen wenden tot het LKB. Vaktechnische vragen over de werkzaamheden van de accountant kunnen aan de NBA worden gesteld.

1.2 Begrippen en definities

Deze paragraaf beschrijft de belangrijkste begrippen uit het Burgerlijk Wetboek (BW) en het Besluit kwaliteitseisen curatoren, beschermingsbewindvoerders en mentoren (besluit):

- *accountant*: een accountant als bedoeld in artikel 2:393 lid 1 BW.
- *beschermingsbewindvoerder*: een natuurlijke persoon of rechtspersoon als bedoeld in artikel 1:435 lid 7 BW.
- *curator*: een natuurlijke persoon of rechtspersoon als bedoeld in artikel 1:383 lid BW.
- *mentor*: een natuurlijke persoon of rechtspersoon als bedoeld in artikel 1:452 lid 7 BW.
- *deskundige*: een deskundige als bedoeld in artikel 1:452 lid 8, onderdeel b BW.
- *dossiergerelateerde werkzaamheden*: van dossier-gerelateerde werkzaamheden is sprake als en zodra een medewerker bij de uitoefening van de werkzaamheden toegang heeft/krijgt tot persoonsgegevens van (aanstaande) cliënten.
- *dossiers*: dossiers inzake curatele, beschermingsbewindvoering of mentorschap. Budgetbeheer-dossiers vallen **niet** onder het kwaliteitsonderzoek en de steekproef.
- *eigen verklaring*: de verklaring bedoeld in artikel 1:383 lid 8, onderdeel a BW (curator), in artikel 1:435 lid 8, onderdeel a BW (beschermingsbewindvoerder) en in artikel 1:452 lid 8, onderdeel a BW (mentor).
- *jaarrekening*: de balans en staat van baten en lasten, bedoeld in artikel 2:10 BW, dan wel de jaarrekening opgesteld overeenkomstig BW2 Titel 9.
- *onderzoek(swerkzaamheden)*: het uitvoeren van overeengekomen specifieke werkzaamheden volgens de Nederlandse Standaard 4400N *Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden*.
- *tekortkomingen*: volgens artikel 11 lid 5, onderdeel c van het besluit moet de accountant in zijn verslag de gebleken tekortkomingen naar aanleiding van zijn onderzoek vermelden. Hiermee wordt bedoeld de tijdens het onderzoek vastgestelde afwijkingen van de kwaliteitseisen.
- *steekproef*: een deelwaarneming in de betekenis van hoofdstuk 3.3 van dit protocol.
- *verslag van de accountant*: het verslag, bedoeld in artikel 11 lid 3 van het besluit. Hiermee wordt bedoeld een rapport van feitelijke bevindingen volgens Standaard 4400N *Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden*. De in artikel 11 lid 5, onderdeel d genoemde verbeteringen neemt de accountant op in een separate adviesbrief.
- *verklaring*: controleverklaring of samenstellingsverklaring van de accountant.

Samenwerkingsverbanden

Als een curator, beschermingsbewindvoerder of mentor een natuurlijke persoon of rechtspersoon is die met andere curatoren, beschermingsbewindvoerders of mentoren samenwerkt in een vennootschap onder firma (v.o.f.) of een maatschap, dan gelden de bepalingen van het besluit per vennoot of maat. Zo dienen de omvang van de steekproef, de verzekerde bedragen en de faciliteit van de samenstellingsverklaring per vennoot of maat bepaald te worden².

1.3 Procedures en termijnen

Volgens artikel 13 van het besluit moet de curator, beschermingsbewindvoerder of mentor de in paragraaf 1.1. van dit protocol genoemde documenten inleveren bij de kantonrechter. Dit betreft de kantonrechter van de vestigingsplaats van het (hoofd)kantoor van de curator, beschermingsbewindvoerder of mentor. Sinds 2016 fungeert het Landelijk Kwaliteitsbureau CBM als centraal inleverpunt voor deze documenten.

De algemene inleverperiode loopt van 1 april tot 1 oktober 2018. Het LKB zal over de individuele inleverdatum rechtstreeks in contact treden met de betreffende curator, beschermingsbewindvoerder of mentor.

Mocht het Landelijk Kwaliteitsbureau CBM bij het beoordelen van de ingeleverde documenten inhoudelijke vragen hebben over de verklaring of het rapport van feitelijke bevindingen van de accountant, dan kan zij rechtstreeks contact met hem opnemen. Dit gebeurt altijd in overleg met de betreffende curator, beschermingsbewindvoerder of mentor.

Mentoren

Voor mentoren geldt een aangepaste inleverperiode. De eigen verklaring, het verslag van de accountant en diens adviesbrief moeten jaarlijks worden ingeleverd. Voor de financiële gegevens (jaarrekening plus verklaring) geldt een tweejaarlijkse termijn. Dit laatste houdt in dat mentoren hun financiële gegevens niet jaarlijks behoeven in te leveren, maar om het jaar.

1.4 Overzicht wijzigingen

Deze paragraaf beschrijft de belangrijkste wijzigingen ten opzichte van het protocol 2016 (COPRO 16131E). Per onderwerp is aangegeven, welke paragraaf van het protocol dit betreft:

• Verduidelijking definitie dossiergerelateerde werkzaamheden	1.2
• Aanpassing onderzoek kwaliteitseisen aan Standaard 4400N	3.1-3.4
• Verduidelijking steekproef per curator, beschermingsbewindvoerder en mentor	3.3.2
• Inhoudelijke aanpassing kwaliteitseisen 2, 4, 6, 9 en 10	3.4
• Actualisering basismodel opdrachtbevestiging accountant	Bijlage 1
• Actualisering en verduidelijking rapport van feitelijke bevindingen	Bijlage 4

² Zie echter paragraaf 3.3.2 voor de situatie dat meer dan één curator, beschermingsbewindvoerder of mentor op hetzelfde dossier is benoemd

2. Werkzaamheden jaarrekening

2.1 Controleopdracht

Artikel 11 van het besluit regelt de controle van de jaarrekening. Volgens lid 4 van dit artikel moet de jaarrekening van de curator, beschermingsbewindvoerder of mentor worden voorzien van een controleverklaring van de accountant. Hiervoor verwijst het besluit naar lid 3 tot en met 6 van artikel 2:393 BW. Het besluit stelt geen bijzondere eisen aan de inhoud van de jaarrekening of de controle. Voor de jaarrekeningen van curatoren, beschermingsbewindvoerders of mentoren die onder BW2 Titel 9 vallen zijn de bepalingen van Titel 9 en de relevante Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving van toepassing. Is dat niet het geval, dan geldt in principe alleen artikel 2:10 BW als grondslag.

Het betreft een controle die niet onder de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta) valt, zodat de accountant niet hoeft te beschikken over een vergunning van de Autoriteit Financiële Markten (AFM). Dit is anders als de onderneming van de curator, beschermingsbewindvoerder of mentor voldoet aan de criteria van een middelgrote of grote onderneming volgens BW2 Titel 9.

De Nederlandse Standaarden voor de controle van de jaarrekening zijn voor accountants bekend. Dit protocol geeft daarom geen aanwijzingen voor de uitvoering van de controleopdracht. Om die reden is ook geen basismodel voor de opdrachtbevestiging en de controleverklaring opgenomen. Wel wordt van de accountant verwacht dat hij controleert of de jaarrekening voldoet aan de in paragraaf 2.3 van dit protocol genoemde bijzondere verslaggevingseisen en dat hij dit vermeldt in de controleverklaring.

2.2 Samenstellingsopdracht

Volgens artikel 11 van het besluit kan de curator, beschermingsbewindvoerder of mentor die voldoet aan de eisen in artikel 3, onderdeel f, van de Regeling verslaggeving Wet Toelating Zorginstellingen volstaan met een samenstellingsverklaring van een accountant. Zie paragraaf 1.1 van dit protocol voor de criteria.

Voor het uitvoeren van deze samenstellingsopdracht en de bijbehorende samenstellingsverklaring volgt de accountant de Nederlandse Standaard 4410 *Samenstellingsopdrachten*. Het besluit stelt geen bijzondere eisen aan de inhoud van de jaarrekening of de samenstellingsopdracht. Voor de jaarrekeningen van curatoren, beschermingsbewindvoerders of mentoren die onder BW2 Titel 9 vallen zijn de bepalingen van Titel 9 en de relevante Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving van toepassing. Is dat niet het geval, dan geldt alleen artikel 2:10 BW als grondslag.

Voor de accountant is het doel van een samenstellingsopdracht ondersteuning te verlenen bij het opstellen en presenteren van historische financiële informatie, waarbij de accountant primair wordt ingeschakeld vanwege zijn deskundigheid op het gebied van administratieve verwerking en financiële verslaggeving. De uit te voeren werkzaamheden zijn er niet gericht op en stellen de accountant niet in staat om enige zekerheid omtrent de getrouwheid van de jaarrekening te verschaffen. De gebruikers van de jaarrekening kunnen echter wel toegevoegde waarde ontleen aan de betrokkenheid van de accountant, aangezien hij verplicht is de werkzaamheden met professionele deskundigheid en zorgvuldigheid uit te voeren, onder naleving van de Verordening Gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Bij een v.o.f. of een maatschap kan volstaan worden met de gezamenlijke jaarrekening van de v.o.f. of maatschap, mits hierin het eigen vermogen per individuele curator, beschermingsbewindvoerder of mentor is uitgesplitst en deze niet ook reeds over een eigen, afzonderlijke jaarrekening beschikt. In dat laatste het geval zal ook de eigen jaarrekening ingediend moeten worden.

Paragraaf 32 en 34 van Standaard 4410 geven aan hoe de accountant dient te handelen als hij bij de uitvoering van zijn samenstellingsopdracht stuit op aanwijzingen van fraude of onwettig handelen. Verwacht wordt dat de accountant dergelijke aanwijzingen opneemt in zijn adviesbrief.

Van de accountant wordt verwacht dat hij vaststelt of de jaarrekening voldoet aan de in paragraaf 2.3 van dit protocol genoemde bijzondere verslaggevingseisen en dat hij hiernaar verwijst in zijn samenstellingsverklaring. **Bijlage 5** geeft hiervoor een basismodel. Aan de opdrachtbevestiging van de samenstellingsopdracht worden geen bijzondere eisen gesteld. Daarom is hiervoor geen basismodel opgenomen in dit protocol.

2.3 Bijzondere verslaggevingseisen

De Expertgroep CBM van het LOVCK&T vindt het belangrijk dat de door de accountant gecontroleerde of samengestelde jaarrekening voldoende informatie voor de kantonrechter bevat. Daarom moet de accountant bij de controle of het samenstellen van de jaarrekening vaststellen, dat deze voldoet aan een aantal minimale inhoudelijke eisen, naast de reeds geldende verslaggevingseisen. Deze eisen gelden ook als alleen artikel 2:10 BW van toepassing is of gebruik wordt gemaakt van de faciliteit voor micro-entiteiten van 2:395a BW.

De gecontroleerde of samengestelde jaarrekening bevat in ieder geval:

Balans:

- toelichting op de balans: een berekening van de solvabiliteit. Deze wordt gedefinieerd als het verhoudingsgetal tussen het eigen vermogen³ en het totale vermogen op de balans per 31 december 2017.
- toelichting op de balans: een berekening van de liquiditeit. Deze wordt gedefinieerd als het verhoudingsgetal tussen het totaal van de vlottende activa gedeeld door het totaal van de kortlopende schulden op de balans per 31 december 2017.
- toelichting op de balans: een uitsplitsing van het openstaande debiteurensaldo per 31 december 2017 in vorderingen met een ouderdom tot 3 maanden en vorderingen met een ouderdom van 3 maanden of meer.

Resultaat:

- een uitsplitsing van de opbrengsten naar curatorschappen, beschermingsbewindvoeringen, mentorschappen en overige baten (baten uit nevenactiviteiten). Combinatievergoedingen voor beschermingsbewindvoering en mentorship worden in een aparte rubriek weergegeven.

Overig:

- een kasstroomoverzicht volgens de directe of indirecte methode. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen kasstromen uit operationele, investerings- en financieringsactiviteiten.
- vermelding in de toelichting van de jaarrekening of een bedrijfsrekening wordt gebruikt om cliëntgelden te beheren (oneigenlijke derdenrekening).

---

³ Bij een eenmanszaak, v.o.f. of maatschap wordt hiervoor ook wel de term 'kapitaal' gebruikt.

3. Onderzoek kwaliteitseisen

3.1 Doelstelling en reikwijdte

De accountant voert zijn opdracht uit volgens de Nederlandse Standaard 4400N *Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden*, de *Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants* (VGBA) en het *Accountantsprotocol Besluit kwaliteitseisen CBM 2017*. Er is geen sprake van het uitvoeren van een assurance-opdracht, de accountant verstrekt geen zekerheid (assurance). De accountant rapporteert over de uitkomsten van zijn werkzaamheden via een rapport van feitelijke bevindingen. In dit rapport vermeldt hij welke werkzaamheden hij heeft uitgevoerd en tot welke bevindingen dit heeft geleid. De accountant geeft geen conclusie of oordeel over de mate waarin de curator, beschermingsbewindvoerder of mentor voldoet aan de in het BW en het besluit gestelde kwaliteitseisen. Hij rapporteert alleen zijn bevindingen volgens de in dit protocol vermelde specifieke werkzaamheden.

Het is aan de gebruikers van het rapport om daaruit zelf conclusies te trekken. Zij moeten bepalen of de opdrachtgever aan de gestelde eisen heeft voldaan. Gezien de specifieke voorwaarden in een Standaard 4400N opdracht is de verspreidingskring van het rapport beperkt tot de partijen met wie de werkzaamheden zijn afgesproken. Dit kunnen in theorie ook derden zijn, mits zij op enigerlei wijze betrokken zijn bij de opdracht, bijvoorbeeld door de normen daarvan vast te leggen in een protocol.

In de onderhavige situatie is de curator, beschermingsbewindvoerder of mentor als opdrachtgever van de accountant aan te merken. Gebruikers van de rapportage zijn naast de curator, beschermingsbewindvoerder of mentor de kantonrechter en het LKB. De Expertgroep CBM van het LOVCK&T hebben ingestemd met het onderhavige protocol. Daarom mag de accountant ervan uitgaan dat kantonrechters en het LKB op de hoogte zijn van de doelstelling, de reikwijdte en de inherente beperkingen van het onderzoek, zodat zijn rapportage aan hen kan worden verstrekt. Hetzelfde geldt voor de in hoofdstuk 1.1 van dit protocol genoemde brancheorganisaties, ook zij zijn bij de totstandkoming van dit protocol betrokken geweest. **Bijlage 1** van dit protocol geeft een model voor de opdrachtbevestiging van de accountant.

De werkzaamheden hebben het karakter van een procesgericht onderzoek, op basis van een aantal deelwaarnemingen. Hierbij richt de accountant zich op de kantoororganisatie en op de dossiervorming binnen dat kantoor. Dit wordt verder uitgewerkt in paragraaf 3.4 (Deel 1 en Deel 2).

3.2 Relevante wet- en regelgeving

Basis voor het onderzoek naar de kwaliteitseisen vormt het besluit. Het besluit is gebaseerd op de relevante verantwoordingsvoorschriften van artikel 1:383, lid 7, 8 en 9 BW (curatoren), artikel 1:435, lid 7, 8 en 9 BW (beschermingsbewindvoerders) en artikel 1:452, lid 7 en 8 BW (mentoren). Het besluit maakt onderscheid tussen enerzijds de te onderzoeken kwaliteitseisen en anderzijds de voorschriften voor het onderzoek en de rapportage door de accountant. Daarnaast moet de accountant onderzoeken of voldaan is aan artikel 3:15i BW (administratieplicht) en een eis uit het BW over het openen van een bankrekening voor elk dossier. Deze is vastgelegd in artikel 1:386 lid 3 BW (curator) en artikel 1:436 lid 4 BW (beschermingsbewindvoerder).

Volgens artikel 11 lid 1 van het besluit betreffen de te onderzoeken **kwaliteitseisen**:

- artikel 7 : dossiervoering.
- artikel 8 : bedrijfsvoering.
- artikel 9 : belangenverstrengeling.
- artikel 10: overzicht bedrijfsinformatie.

Voor het **onderzoek** en de **rapportage** door de accountant zijn de volgende bepalingen uit artikel 11 van het besluit relevant:

- *artikel 11 lid 2: steekproefomvang.* Het onderzoek naar de eisen van artikel 7 en 8 van het besluit en naar de directe eis van het BW moet plaatsvinden via een steekproef van ten minste tien dossiers (of: zoveel minder als er dossiers zijn). Bij meer dan 100 dossiers moet de steekproef 10 procent van het totaal aantal dossiers betreffen, met een maximum van 100.
- *artikel 11 lid 3: bevindingen accountant.* Het verslag van de accountant bestaat uit zijn bevindingen over de wijze waarop aan de eisen en verplichtingen wordt voldaan.
- *artikel 11 lid 5: verslag accountant.* Het verslag beschrijft het verslagjaar waarop het onderzoek betrekking heeft, de reikwijdte van het onderzoek onder vermelding van de in acht genomen vaktechnische standaarden en genomen steekproeven, de gebleken tekortkomingen en de verbeteringen die nodig zijn om alsnog aan de eisen en verplichtingen te voldoen.
- *artikel 11 lid 6: ondertekening verslag.* Het verslag van de accountant wordt ondertekend en gedagtekend door de betreffende accountant.
- *artikel 11 lid 9: uitzondering artikel 8.* Bij banken, notarissen, gerechtsdeurwaarders en accountants die als curator of beschermingsbewindvoerder optreden hoeft de accountant geen onderzoek te doen naar de naleving van de kwaliteitseisen van artikel 8 van het besluit.

Mentoren mogen volgens artikel 11 lid 8 ook een andere, door de kantonrechter benoemde deskundige dan de accountant het onderzoek laten doen naar de kwaliteitseisen. Het onderzoek door deze deskundige valt buiten de reikwijdte van dit protocol. Dit sluit niet uit dat de deskundige het protocol als leidraad voor zijn eigen onderzoek kan gebruiken.

3.3 Invulling werkzaamheden

In paragraaf 3.4 van dit protocol zijn de te onderzoeken kwaliteitseisen nader uitgewerkt. Deze paragraaf gaat in op een aantal algemene aspecten van het onderzoek.

3.3.1 Algemene uitgangspunten

Van de accountant wordt verwacht dat hij zijn onderzoek uitvoert met inachtneming van de fundamentele beginselen van de VGBA en met een professioneel-kritische instelling. Dit betekent bijvoorbeeld dat hij:

- let op eventuele aanwijzingen van fraude of onwettig handelen tijdens zijn onderzoek, conform de terzake geldende regelgeving van de NBA. Zie hiervoor ook paragraaf 3.3.3.
- de selectie van de dossiers voor de steekproef (deelwaarneming) zelf bepaalt en niet de curator, beschermingsbewindvoerder of mentor. Zie hiervoor ook paragraaf 3.3.2.
- deze selectie per afzonderlijke curator, beschermingsbewindvoerder of mentor uitvoert.
- altijd een waarneming ter plaatse bij de curator, beschermingsbewindvoerder of mentor uitvoert. Zie ook paragraaf 3.4.
- zich een algemene indruk vormt van het kantoor en het kennisniveau binnen het kantoor. Zie ook paragraaf 3.4.

Verder wordt van de accountant verwacht dat hij **rekening houdt** met de bevindingen uit de **voorgaande onderzoeksperiode** naar de kwaliteitseisen en met eventuele **aanwijzingen** van de rechtbank aan de curator, beschermingsbewindvoerder of mentor, voor zover die bij hem bekend zijn en relevant voor zijn onderzoek.

Indien de curator, beschermingsbewindvoerder of mentor zelf reeds beschikt over **een systeem van interne kwaliteitsbewaking**, kan de accountant de uitkomsten van dit systeem eventueel gebruiken bij de nadere invulling van zijn onderzoekswerkzaamheden.

3.3.2 Steekproeven

Artikel 11 lid 2 geeft aanwijzingen voor de uit te voeren steekproef op de dossiers. Voor dit protocol wordt met een steekproef bedoeld het uitvoeren van een **deelwaarneming**, die **niet** als doel heeft om op grond hiervan een oordeel of conclusie te trekken over de totale te onderzoeken massa. Het gaat om een aantal waarnemingen van de accountant, waarbij hij zijn feitelijke bevindingen op het gekozen moment noteert, zonder hierover een totaaluitspraak te doen. De Nota van toelichting bij het besluit geeft duidelijk aan dat **geen oordeel** van de accountant wordt gevraagd over de door hem onderzochte kwaliteitseisen. Het is aan de kantonrechter als gebruiker van de rapportage van de accountant om te oordelen of de curator, beschermingsbewindvoerder of mentor inderdaad aan de kwaliteitseisen heeft voldaan. Dit betekent dat de accountant in het rapport van feitelijke bevindingen zal aangeven wanneer en hoe hij invulling aan de steekproef heeft gegeven.

Tijdstip onderzoek

Peildatum voor de te onderzoeken dossiers en de omvang van de steekproef is 31 december 2017. Van de accountant wordt echter verwacht wel de uitkomsten van zijn onderzoek zo actueel mogelijk zijn. Concreet betekent dit, dat het onderzoek naar de kwaliteitseisen altijd na 31 december 2017 uitgevoerd moet worden en dat de accountant de actualiteit van de inhoud van de geselecteerde dossiers moet onderzoeken tot aan het moment van de steekproef. Het tijdstip van het onderzoek is aan de accountant te bepalen, mede afhankelijk van de voorgeschreven inleverdatum van het LKB.

Invulling onderzoek

Hoewel de steekproef niet als doel heeft om een oordeel of conclusie te trekken over de totale te onderzoeken massa, wordt van de accountant wel verwacht dat hij op basis van zijn professional judgement de deelwaarnemingen **zo representatief mogelijk** verdeelt in de tijd, naar mogelijk risicogebied en onder de aanwezige curatoren, beschermingsbewindvoerder en mentoren. In dit kader zijn bijvoorbeeld te noemen: dossiers van vermogende cliënten, dossiers waarbij sprake is van een Persoonsgebonden Budget (PGB) en dossiers die beëindigd of overgedragen zijn. Zoals reeds aangegeven in paragraaf 1.2 van dit protocol vallen budgetbeheerdossiers **niet** onder de steekproef. Tenslotte is het van belang dat de accountant de dossiers zelf selecteert en dit niet voorafgaand aan het onderzoek afstemt of communiceert met de curator, beschermingsbewindvoerder of mentor.

Indien sprake is van een v.o.f. of maatschap, moet de accountant de steekproef **per individuele** curator, beschermingsbewindvoerder of mentor uitvoeren. Ingeval sprake is van de benoeming van meer dan één curator, beschermingsbewindvoerder of mentor op hetzelfde dossier, dient het aantal dossiers in beginsel nog steeds per persoon bepaald te worden. Hierbij gelden twee mogelijkheden:

- Indien **alle** dossiers van de v.o.f. of maatschap op naam van **alle** vennoten of maten staan, dan volstaat een steekproef van 10 procent van **het totaal aantal** dossiers (met inachtneming van de bepalingen van artikel 11 lid 2).
- Indien **een deel** van de dossiers op naam van een enkele vennoot of maat staan, dan dient de steekproef per vennoot of maat minimaal 10 procent van de **eigen** dossiers te bevatten (met inachtneming van de bepalingen van artikel 11 lid 2), zonodig aangevuld met dossiers die op meerdere namen staan teneinde de minimale steekproefgrootte te behalen.

De accountant vermeldt in de rapportage hoe hij het aantal deelwaarnemingen bepaald en verdeeld heeft en wanneer hij zijn onderzoek heeft uitgevoerd. Als sprake is van minder dan 10 dossiers onderzoekt de accountant alle dossiers. Ook dit vermeldt hij in zijn rapportage.

Onderzoek starters

De kwaliteitseisen gelden ook voor een startende curator, beschermingsbewindvoerder of mentor. Omdat er nog geen dossiers voorhanden zijn kan de accountant nog geen inhoudelijk dossier-

onderzoek doen. Hij zal daarom primair onderzoeken of **in opzet** is voldaan aan de te onderzoeken kwaliteitseisen. Ook dit zal de accountant in zijn rapportage vermelden.

3.3.3 Artikel 9 en 10

Voor het onderzoek naar de naleving van artikel 9 en 10 van het besluit geldt niet de faciliteit van een steekproef. Voor artikel 10 ligt dit voor de hand, het betreft algemene bedrijfsinformatie over het aantal dossiers, het aantal medewerkers, eventuele overige activiteiten en het aantal klachten. Dit valt door de accountant eenvoudig integraal vast te stellen. Artikel 9 over belangenverstremgeling levert een probleem op: De accountant moet onderzoeken of de curator, beschermingsbewindvoerder of mentor geen ander voordeel uit zijn positie geniet dan zijn reguliere beloning, direct of indirect. Onder indirecte voordelen vallen bijvoorbeeld ook voordelen genoten door de personen door wie hij zijn taak uitoefent (medewerkers en ingeleende of ingehuurde krachten). Om een uitspraak hierover te kunnen doen zou de accountant een goed onderbouwd onderzoek moeten uitvoeren naar de volledige administratie van de curator, beschermingsbewindvoerder of mentor. Dan nog bestaat de mogelijkheid van het ontvangen van beloningen buiten de administratie om, al dan niet in natura. Het feit dat het besluit ook toeziet op familieleden en verbonden partijen maakt het onderzoek nog moeilijker. Overeenkomstig de aard van een Standaard 4400N opdracht kan de accountant op dit punt geen oordeel of conclusie geven, hij kan slechts feitelijke constatering op basis van zijn onderzoek doen.

Dit protocol geeft de volgende **limitatieve invulling** aan het onderzoek naar de naleving van artikel 9, hetgeen dienovereenkomstig is verwerkt in de te onderzoeken kwaliteitseisen van paragraaf 3.4. Verwacht wordt van de accountant dat hij tijdens zijn gehele onderzoek let op aanwijzingen dat mogelijk artikel 9 van het besluit wordt overtreden:

- de accountant stelt vast of de curator, beschermingsbewindvoerder of mentor op enigerlei wijze vastlegt welke nevenfuncties hijzelf vervult of de personen door wie hij zijn taak uitoefent. Bij degenen waarvan een nevenfunctie is geregistreerd stelt hij vast of er ter zake een verklaring inzake belangenverstremgeling aanwezig is. Deze verklaring is vormvrij, maar dient te voldoen aan de eisen die zijn vastgelegd in artikel van het besluit.
- als de accountant bij zijn onderzoek naar de klachtenregistratie volgens artikel 10 constateert dat er volgens de geregistreeerde klachten aanwijzingen zijn dat artikel 9 wordt overtreden, rapporteert hij hierover in het rapport van feitelijke bevindingen.
- als de accountant bij het onderzoek naar de overige activiteiten volgens artikel 10 constateert dat er aanwijzingen zijn dat door deze activiteiten artikel 9 wordt overtreden, rapporteert hij hierover in het rapport van feitelijke bevindingen.

3.3.4 Rapport van feitelijke bevindingen

Afgezien van de in paragraaf 3.2 genoemde eisen geeft het besluit zelf geen aanwijzingen voor de inhoud van het onderzoek en de rapportage. Dit is door de Expertgroep CBM van het LOVCK&T en het Landelijk Kwaliteitsbureau CBM ingevuld in samenwerking met de NBA en de branche-organisaties. Paragraaf 3.1 van dit protocol geeft aan dat de overeengekomen specifieke werkzaamheden worden uitgevoerd volgens Standaard 4400N. De accountant rapporteert over de uitkomst van deze werkzaamheden via een rapport van feitelijke bevindingen volgens dit protocol.

Het rapportmodel **staat in Bijlage 4** van dit protocol. Het bestaat uit twee delen:

- een algemeen rapport. Het algemeen rapport meldt dat de accountant het onderzoek heeft uitgevoerd volgens het protocol, voor de uitwerking verwijst hij naar de bijlage.

- een bijlage met daarin de uitwerking van de uitgevoerde werkzaamheden, een beschrijving van de bevindingen en de hierbij eventueel vastgestelde tekortkomingen. In de bijlage is steeds in hoofdlijnen aangegeven, welke artikelen van het BW en het besluit dit betreft.

Onderzoek bij een v.o.f. of maatschap

Hoewel het onderzoek naar de kwaliteitseisen per individuele curator, beschermingsbewindvoerder of mentor uitgevoerd moet worden, is het bij een v.o.f. of maatschap toegestaan om deze onderzoeken te combineren en hierover in één rapport van feitelijke bevindingen verslag te doen, mits: (1) de steekproef per individuele curator, beschermingsbewindvoerder of mentor is uitgevoerd **en** (2) de uitkomsten daarvan duidelijk per individuele curator, beschermingsbewindvoerder of mentor zijn uitgesplitst.

3.3.5 Aanbiedings- en adviesbrief

Volgens artikel 11 lid 5, onderdeel d van het besluit moet de accountant in zijn rapport, voor zover van toepassing, de verbeteringen melden die nodig zijn om alsnog aan de kwaliteitseisen te voldoen. Het vermelden van verbeteringen is echter onderdeel van de adviesfunctie van de accountant en kan niet plaatsvinden in een rapport van feitelijke bevindingen. De accountant vermeldt de verbeteringen daarom in de separate adviesbrief. Hierbij houdt hij rekening met bevindingen uit de voorgaande onderzoeksperiode. Bij een v.o.f. of maatschap is het toegestaan om de adviezen te combineren en in één adviesbrief, mits de adviezen duidelijk per individuele curator, beschermingsbewindvoerder of mentor zijn uitgesplitst. **Bijlage 3** geeft een model voor deze brief en de hierin te vermelden verbeteringen. De adviesbrief en het rapport van feitelijke bevindingen worden door de accountant voorzien van een gezamenlijke aanbiedingsbrief. Zie **Bijlage 2** voor een model van deze aanbiedingsbrief. Zijn er geen verbeteringen te melden en ontbreekt derhalve de adviesbrief, dan vermeldt de accountant dit expliciet in de aanbiedingsbrief.

De aanbiedingsbrief, adviesbrief en het rapport van feitelijke bevindingen met de bijlage dienen gezamenlijk bij het LKB te worden ingediend. Op deze wijze is de kantonrechter er altijd van verzekerd dat de rapportage door de accountant volledig is.

3.3.6 Brancheorganisaties

Brancheorganisaties zoals de BPBI en de NBPB hanteren naast de eisen van het besluit aanvullende kwaliteitseisen, die eveneens door een accountant onderzocht en gerapporteerd moeten worden. Uit praktische overwegingen is het de accountant toegestaan om met één overkoepelende opdrachtbevestiging te werken en om één totaalrapport uit te brengen. Voorwaarde hiervoor is dat de aanvullende eisen van de brancheorganisaties in een aparte sectie van de bijlage zijn opgenomen. Zo is helder wat de verplichte (wettelijke) eisen uit het besluit zijn en wat de aanvullende (lidmaatschaps)eisen zijn vanuit de brancheorganisaties.

3.4 Te onderzoeken kwaliteitseisen

In deze paragraaf zijn de te onderzoeken kwaliteitseisen en verplichtingen opgesomd. Steeds is aangegeven, welke specifieke eisen van het BW en het besluit het betreft.

DEEL 1: EISEN AAN DE ORGANISATIE VAN HET KANTOOR

*De accountant richt zijn onderzoek bij dit onderdeel van het protocol op de kantoororganisatie, de klachtenregeling en een aantal specifieke bedrijfsgegevens. Hij zal in dit kader **altijd** een waarneming ter plaatse uitvoeren. Daarnaast kan hij inlichtingen inwinnen bij de curator, beschermingsbewindvoerder of curator (dan wel diens medewerkers), of relevante bescheiden en registraties*

raadplegen. Overeenkomstig artikel 11 lid 2 van het besluit voert de accountant het onderzoek naar de bepalingen van artikel 7 en 8 van het besluit uit in de vorm van een steekproef (deelwaarneming).

1. Gegevensreconstructie [artikel 8 lid 2 onder d]

De accountant stelt vast dat:

- in het kantoor voorzieningen zijn getroffen om fysieke en digitale gegevens te reconstrueren. Bijvoorbeeld via een backup/recoveryvoorziening, een bedrijfsinboedelverzekering met reconstructieverzekering of afspraken met een Cloud-leverancier.
- bij de backup/recoveryvoorziening het maken van backups is geregeld (frequentie, bewaarlocatie en recoveryprocedure).
- bij een Cloud-leverancier afspraken zijn gemaakt over eigendom van de data, broncode-beheer, discontinuïteit van de leverancier en de toegang tot de data ingeval niet aan de betalingsverplichtingen wordt voldaan. De accountant stelt dit vast aan de hand van de ter zake vastgelegde documentatie, de polis met het betaalbewijs of de afspraken met de Cloud-leverancier (bijvoorbeeld een SLA-overeenkomst).

2. Afwezigheid en vervanging [artikel 8 lid 2 onder e]

De accountant stelt vast dat:

- tijdens afwezigheid van de curator, beschermingsbewindvoerder of mentor vervanging is geregeld in de vorm van een persoon die in staat en bevoegd is tot het uitvoeren van reguliere taken van de curator, beschermingsbewindvoerder of mentor.
- ook in geval van kortdurende afwezigheid (zoals ziekte) vervanging is geregeld.
- er bij curatoren en mentoren een noodgevallenregeling is (bereikbaarheid van de curator en de mentor bij noodgevallen).

De accountant stelt vast dat de vervanging op schrift is gesteld en dat vastligt dat de vervanging is gecommuniceerd aan de medewerkers, cliënten en instanties. Hierbij vermeldt hij wie de vervanger is en zijn adresgegevens.

3. Belangenverstremgeling [artikel 8 lid 2 onder f en artikel 9]

De accountant stelt vast dat:

- is vastgelegd welke maatregelen in de organisatie zijn ingebouwd ten behoeve van het naleven van artikel 9 van het besluit. Dit stelt hij vast via de ter zake vastgelegde procedure.
- de curator, beschermingsbewindvoerder of mentor op enigerlei wijze vastlegt welke nevenfuncties hijzelf vervult of de personen door wie hij zijn taak uitoefent. Bij degenen waarvan een nevenfunctie is geregistreerd stelt hij vast of er ter zake een verklaring inzake belangenverstremgeling aanwezig is.

De feitelijke naleving van artikel 9 stelt de accountant overeenkomstig paragraaf 3.3.3 van dit protocol vast via de deelwaarnemingen op de dossiers en bij het onderzoek naar de klachtenregistratie en de overige activiteiten. Van de accountant wordt verwacht dat hij tijdens zijn gehele onderzoek let op aanwijzingen dat mogelijk artikel 9 van het besluit wordt overtreden.

4. Verzekeringen [artikel 8 lid 5]

Voor de verzekering voor beroepsaansprakelijkheid hanteert het LKB de volgende normen per curator, beschermingsbewindvoerder of mentor:

- dekking minimaal € 500.000 per aanspraak,
- verzekerd bedrag minimaal € 1.000.000 per jaar,
- eigen risico maximaal € 500 per aanspraak,
- onherroepelijk aanbod bij beëindiging verzekering tot uitloop van 2 jaar,

Onder verzekerden wordt minimaal te verstaan: (a) de verzekeringnemer; (b) overige in de verzekering vermelde natuurlijke personen, rechtspersonen of vennootschappen; (c) de directeuren, vennoten, maten, bestuurders van genoemde verzekerden; (d) ondergeschikten van de hiervoor genoemde verzekerden.

Vennootschappen onder firma en maatschappen kunnen als onderneming verzekerd worden, mits het verzekerde bedrag minimaal het aantal vennoten of maten X € 1.000.000 is. Dit geldt ook voor andere constructies waarbij één verzekerde voor andere rechtspersonen of – vormen een verzekering afsluit.

Bij oversluiten van een verzekering naar een andere verzekeringsmaatschappij dient inloop in de nieuwe verzekering meeverzekerd te zijn.

De accountant stelt vast dat:

- er een verzekering aanwezig is voor beroepsaansprakelijkheid en kas/waarde (indien van toepassing). Dit stelt hij vast via de aanwezigheid van de polissen en de betaalbewijzen. De accountant rapporteert voor welke hoedanigheid (onder welke titel) de curator, beschermingsbewindvoerder of mentor is verzekerd, of bovengenoemde voorwaarden in de polis zijn vermeld en welke uitsluitingen de polis eventueel bevat.
- indien geen verzekeringen zijn afgesloten of op een afwijkende wijze verzekeringen zijn afgesloten, volgens curator, beschermingsbewindvoerder of mentor is voldaan aan de vereisten van artikel 8 lid 5 van het besluit. Dit kan bijvoorbeeld de vorm hebben van een bankgarantie. Ook hier rapporteert de accountant over.

5. Werkprocessen [artikel 8 lid 1 onder a-e en lid 3]

De accountant stelt vast dat er een beschrijving aanwezig is van de volgende processen:

- aanmelding en intake.
- uitvoering van de curatele/beschermingsbewindvoering/mentorschap waaronder communicatie met de cliënt.
- de beëindiging van de opdracht, waaronder begrepen de overdracht aan de opvolger, en de beëindiging van de curatele/beschermingsbewindvoering/mentorschap.
- financiële en administratieve organisatie van het kantoor.
- ondersteuning (in het voorkomende geval).

Hierbij moet voor elk deel van het proces helder zijn welke functionaris ervoor verantwoordelijk is:

- Per functie dienen de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden te zijn vastgelegd. Duidelijk moet zijn welke taken zijn gedelegeerd en hoe de verantwoordelijkheden ter zake zijn geregeld.
- Onderscheid moet zijn gemaakt naar functies op het werkgebied van de curator, beschermingsbewindvoerder of mentor (medewerkers die dossiergerelateerde werkzaamheden uitvoeren, inhoudelijk klantcontact hebben en/of de curator, beschermingsbewindvoerder of mentor naar buiten toe vertegenwoordigen) en ondersteunende functies (medewerkers zonder deze bevoegdheden).

De accountant stelt verder vast dat er een procedure is voor de aanpassing van bovengenoemde beschrijvingen en de communicatie daarover aan de medewerkers.

6. Financiële en administratieve organisatie [artikel 3:15i BW en artikel 8 lid 4]

De accountant stelt vast dat:

- de administratie van het kantoor voldoet aan in de Nederland gebruikelijke boekhoudkundige regels. Dit houdt concreet in dat er systeem van administratieve organisatie en interne controles bestaat ter zake van de vastlegging en uitvoering van opdrachten alsmede ter zake van de vastlegging en verantwoording van financiële rechten en verplichtingen.
- indien de financiële administratie en cliënt-administratie (gedeeltelijk) is geautomatiseerd, aandacht is besteed aan de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Dit houdt concreet in dat dit in een procedure is vastgelegd.
- de functies van het geven van opdracht tot betaling zijn gescheiden van de functie van uitbetaling en boekhouding, tenzij de curator of beschermingsbewindvoerder geen medewerkers heeft. Deze laatste eis geldt niet voor mentoren.

Ook als de curator, beschermingsbewindvoerder of mentor als eenmanskantoor opereert moet de accountant onderzoeken, hoe deze voldoet aan de hierboven genoemde eisen van werkprocessen en financiële en administratieve organisatie. Een kleine organisatie ontslaat de curator, beschermingsbewindvoerder of mentor niet van de verplichting om een en ander vast te leggen en te beschrijven.

7. Klachtenregeling [artikel 10 lid 1 onder d-f en lid 2]

De accountant stelt vast dat in de klachtenregeling is vastgelegd:

- wie een klacht kan indienen.
- bij wie en op welke wijze dat moet gebeuren.
- op welke wijze de klacht wordt afgehandeld.
- de maximale termijn van 6 weken waarbinnen de klacht wordt afgehandeld.
- het vervolg bij een gegronde en een ongegronde klacht.
- de mogelijkheden voor de klager bij ongegrondverklaring van de klacht.

Ook stelt hij vast dat een klachtenregistratie aanwezig is met daarin vastgelegd:

- het aantal klachten dat gedurende het jaar is ingediend.
- het aantal klachten dat gedurende het jaar binnen 6 weken is afgehandeld.
- het aantal klachten dat gedurende het jaar gegrond is verklaard.

Indien een klacht aanleiding is geweest voor een aanpassing in de werkprocessen, dan moet de curator, beschermingsbewindvoerder of mentor daarvan melding hebben gemaakt in zijn eigen verklaring.

8. Scheiding cliënt- en organisatiegelden [artikel 1:386 lid 3 en 1:436 lid 1 BW]

De accountant stelt vast dat er een scheiding bestaat tussen cliënt- en organisatiegelden. Hij onderzoekt deze eis via de deelwaarneming op de dossiers:

- tenzij de kantonrechter anders heeft bepaald, moet de curator of beschermingsbewindvoerder per dossier een aparte beheerrekening geopend hebben
- de betalingen die hij bij de vervulling van zijn taak verricht of ontvangt voor de cliënt moet hij via deze rekening laten lopen. Dit houdt in dat de beheerrekeningen op naam van de cliënt moeten staan en dat het financieel verkeer van de cliënt altijd via die rekening moet lopen.

9. Bedrijfsinformatie [artikel 10 lid 1 onder a-c]

De accountant stelt vast dat de volgende informatie aansluit op de administratie van de organisatie en vermeldt deze in zijn rapport van feitelijke bevindingen. Van hem wordt **niet** verwacht dat hij juistheid en volledigheid van deze informatie toetst:

- het aantal dossiers per 31 december 2017 onderverdeeld naar curatorschappen, beschermingsbewindvoeringen en mentorschappen.

- het aantal medewerkers per 31 december 2017, met vermelding van hun functie alsmede een lijst per onderzoeksdatum met medewerkers en hun functie, met vermelding van het gemiddeld aantal contracturen per week. In de lijst moet onderscheid zijn gemaakt tussen medewerkers die dossiergerelateerde werkzaamheden uitvoeren, inhoudelijk klantcontact hebben en/of de curator, beschermingsbewindvoerder of mentor naar buiten toe vertegenwoordigen en medewerkers zonder deze bevoegdheden.
- het aantal ingeleende of ingehuurde krachten (zzp-ers) per 31 december 2017 met hun functie en het gemiddeld aantal contracturen per week.
- het wel of niet hanteren van algemene voorwaarden door de organisatie⁴.
- voor zover van toepassing, andere bedrijfs- of beroepsmatige activiteiten.
- vermelding of de curator, beschermingsbewindvoerder of mentor eventueel een financiële onderneming is die ingevolge de Wet op het financieel toezicht (Wft) het bedrijf van bank mag uitoefenen, dan wel notaris, gerechtsdeurwaarder of accountant (zie de vrijstellingen van artikel 11 lid 9 onder a-d en artikel 13 lid 7).

DEEL 2: EISEN AAN DE DOSSIERVORMING

De accountant richt zijn onderzoek bij dit onderdeel van het protocol op de cliëntendossiers van de curator, beschermingsbewindvoerder of mentor. Overeenkomstig artikel 11 lid 2 van het besluit voert de accountant het onderzoek uit via een steekproef (deelwaarneming) op de dossiers.

10. Dossiervorming [artikel 7 lid 1, artikel 7 lid 2 en artikel 8 lid 2 onder a-c]

De accountant onderzoekt of bij de geselecteerde dossiers blijkt dat de curator, beschermingsbewindvoerder of mentor zorgdraagt voor het vormen, wekelijks bijhouden en sluiten van een dossier van iedere cliënt. Voor curatoren en mentoren geldt de verplichting om ten minste eenmaal per 2 maanden contact te hebben met de cliënt en dient dit zichtbaar te zijn in het dossier. Het is echter dat mogelijk dat er weken achter elkaar niets gebeurt, dan is het niet verplicht om wekelijks in het dossier op te nemen dat er geen contact is geweest. Het gaat er juist om, dat genoteerd wordt wanneer er wel contact is geweest.

Het totaal aantal in behandeling zijnde dossiers moet op elk moment inzichtelijk zijn. In ieder geval moeten de dossiers **een vaste en overzichtelijke indeling** hebben. Het dossier moet bevatten alle voor de uitoefening van het curatorschap, de beschermingsbewindvoering of het mentorschap van belang zijnde documentatie en correspondentie met en over de cliënt, waaronder in ieder geval:

- de voor de curator of beschermingsbewindvoerder beschikbare documenten die de vermogenstoestand van de cliënt betreffen.
- de voor de curator of de mentor beschikbare documenten die de verzorging, verpleging, behandeling en begeleiding van de cliënt betreffen.
- de vastlegging van de contacten die de curator, beschermingsbewindvoerder of mentor met de cliënt heeft, dan wel een aantekening over het uitblijven van contact op grond van artikel 5 lid 3 (cliënt wenst niet ten minste tweemaandelijks contact of is daartoe niet in staat) of artikel 5 lid 5 (cliënt maakt bezwaar tegen een maandelijks mutatieoverzicht van zijn bankrekening of is niet in staat dit overzicht te begrijpen).
- De vaststelling van de eindrekening en verantwoording in geval van beëindiging van een curatele, beschermingsbewind of mentorschap.

⁴ Algemene voorwaarden zijn uitsluitend toegestaan bij overeenkomsten (zoals budgetbeheerovereenkomsten) en mogen niet gehanteerd worden bij benoemingen in de functie van curator, beschermingsbewindvoerder of mentor. Met algemene voorwaarden wordt niet bedoeld een algemeen kantoordocument waarin voor alle cliënten is vastgelegd onder welke voorwaarden het curatorschap, bewind of mentorschap wordt uitgevoerd.

Daarnaast stelt de accountant vast dat de curator, beschermingsbewindvoerder of mentor **waarborgen** getroffen heeft voor de volgende zaken (waarbij het eerste en laatste punt niet voor mentoren geldt):

- de boedelbeschrijving.
- de vastlegging en uitvoering van de gemaakte afspraken en opdrachten voor de cliënt.
- de rechten en verplichtingen van vermogensrechtelijke aard van de cliënt.

Bovengenoemde punten betekenen concreet dat de accountant bij de geselecteerde dossiers let op **de aanwezigheid van een aantal stukken en eventuele aanvullingen of correcties daarop**.

Opgemerkt wordt dat afhankelijk van de soort cliënt niet alle stukken aanwezig zullen zijn. Zo zal het dossier van een mentor geen financiële gegevens bevatten. Indien een of meer stukken ontbreken, maakt de accountant hiervan melding in zijn rapport. In alfabetische volgorde:

- Aanvraag bijzondere bijstand, toeslagen (zorg/huur) of kwijtschelding bij lage inkomens.
- Bankrekeningnummer(s) van de cliënt.
- Belastingaangiften.
- Beschikking rechtbank.
- Betaling van vaste lasten en leefgelden.
- Boedelbeschrijving en beschrijving vermogensbestanddelen.
- Correspondentie en vastlegging contactmomenten met cliënt, waaronder klachten.
- Correspondentie met derden, waaronder schuldeisers.
- Eindafrekening en –verantwoording goedgekeurd door cliënt en kantonrechter (indien van toepassing)
- Extra uitgaven en aflossingen van schulden.
- Geactualiseerde inkomensgegevens.
- Geactualiseerde berekening beslagvrije voet (**alleen** bij beslaglegging).
- Geactualiseerd budgetplan.
- Gehanteerde tarieven.
- Jaarlijks terugkerende rekening en verantwoording met goedkeuring door kantonrechter of ondertekening door rechthebbende (indien van toepassing).
- Kopie van een geldig legitimatiebewijs.
- Melding handelsregister bij een onderneming.
- Melding kadaster bij registergoederen.
- Plan van aanpak getekend door de cliënt (als niet ondertekend/aanwezig: de reden waarom).
- Eventuele aanvullingen op het plan van aanpak en nagekomen planafspraken.
- Reden wanneer inkomensvoorzieningen niet (kunnen) worden benut.
- Schriftelijke vastlegging intakegesprek.
- Schuldhelpregelingen en correspondentie hierover.
- Wensen van de cliënt en gemaakte afspraken over contactmomenten.
- Zorgverzekering, aansprakelijkheidsverzekering en andere gezien de omstandigheden noodzakelijke verzekeringen.

Indien de accountant in het kader van zijn onderzoek vaststelt dat één of meer stukken ontbreken, maakt hij hiervan melding in zijn rapport. De accountant hoeft dus **alleen** vast te stellen of bovengenoemde stukken in het dossier **aanwezig** zijn en te rapporteren wanneer dat niet het geval is, onder vermelding van de reden. Van de accountant wordt bijvoorbeeld **niet** verwacht dat hij vaststelt of het terecht is dat er geen bijzondere bijstand, zorgtoeslag, huurtoeslag of kwijtschelding is aangevraagd.

Bijlage 1 – Basismodel Opdrachtbevestiging accountant

Geachte ... (naam curator, beschermingsbewindvoerder of mentor),

Opdracht

U hebt ons opdracht gegeven overeengekomen specifieke werkzaamheden uit te voeren op grond van artikel 11 lid 1 van het *Besluit kwaliteitseisen curatoren, beschermingsbewindvoerders en mentoren* en om aan u de feitelijke bevindingen die resulteren uit deze werkzaamheden te rapporteren. Deze brief is bedoeld om de voorwaarden van de aan ons verstrekte opdracht vast te leggen, alsmede de aard en beperkingen van onze werkzaamheden.

Deze opdracht heeft als doel het uitvoeren van overeengekomen specifiek werkzaamheden overeenkomstig het *Accountantsprotocol Besluit Kwaliteitseisen CBM 2017*. De beoogde gebruikers zijn: uzelf, de kantonrechter aan wie u verantwoording aflegt en het Landelijk Kwaliteitsbureau CBM bij welke instantie u de stukken inlevert (*en uw brancheorganisatie/vereniging*⁵). Verwacht wordt dat zij zelf bepalen of de overeengekomen specifieke werkzaamheden en de daaraan gekoppelde rapportage toereikend en geschikt zijn voor het doel waarvoor zij deze willen gebruiken.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Wij zullen deze opdracht uitvoeren in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 4400N *Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden*, de *Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants* (VGBA) en het *Accountantsprotocol Besluit Kwaliteitseisen CBM 2017*. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en de fundamentele beginselen van professionaliteit, integriteit, objectiviteit, vakbekwaamheid en zorgvuldigheid en vertrouwelijkheid.

Wij zullen de overeengekomen specifieke werkzaamheden verrichten op grond van artikel 11 lid 1 van het *Besluit kwaliteitseisen curatoren, beschermingsbewindvoerders en mentoren* en aan u de feitelijke bevindingen rapporteren die resulteren uit deze werkzaamheden. De werkzaamheden betreffen geen controle of beoordelingsopdracht of enige andere assurance-opdracht uitgevoerd in overeenstemming met Nederlandse controle- en overige standaarden, en derhalve wordt geen zekerheid verstrekt. Wij zullen geen andere werkzaamheden verrichten dan de werkzaamheden die in deze brief zijn genoemd. De door ons verrichte waarnemingen zijn constatering op zichzelf, zij hebben niet tot doel dat wij op grond hiervan extrapolaties maken of conclusies te trekken. Dit laten wij over de beoogde gebruikers van onze rapportage.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Door deze opdrachtbevestiging te ondertekenen erkent en begrijpt u dat u verantwoordelijk bent voor:

- de keuze van de opdracht tot het uitvoeren van deze overeengekomen specifieke werkzaamheden;
- het verspreiden van onze aanbiedingsbrief, het rapport van feitelijke bevindingen en de separate adviesbrief te beperken tot de beoogde gebruikers

Wij rekenen op volledige medewerking van uzelf en uw medewerkers en vertrouwen erop dat men alle vastleggingen, documentatie en andere informatie die in het kader van de opdracht benodigd zijn, beschikbaar zal stellen.

---

⁵ Indien van toepassing.

Rapportage

De uitkomsten van onze werkzaamheden zullen wij, zoals voorgeschreven in Standaard 4400, rapporteren in de vorm van een rapport van feitelijke bevindingen (verder: het 'rapport'). Hiervoor zullen wij het basismodel gebruiken dat is opgenomen in bijlage 4 van het *Accountantsprotocol Besluit Kwaliteitseisen CBM 2017*. Van de beoogde gebruikers wordt verwacht een eigen afweging te maken over de betekenis van de in dit rapport weergegeven feitelijke bevindingen en op basis daarvan een eigen conclusie te trekken. Wij wijzen u erop dat indien wij aanvullende werkzaamheden zouden hebben verricht of een controle-, beoordelings- of een andere assurance-opdracht zouden hebben uitgevoerd, wellicht andere onderwerpen zouden zijn geconstateerd die voor rapportering in aanmerking zouden zijn gekomen.

Naast het rapport brengen wij, indien van toepassing, een separate adviesbrief uit over de op grond van artikel 11 lid 5 onderdeel d van genoemd besluit gevraagde verbeteringen, voor zover deze zijn vastgesteld tijdens onze werkzaamheden. Beide stukken gaan vergezeld van een gezamenlijke aanbiedingsbrief. Hiervoor zullen wij de basismodellen gebruiken die zijn opgenomen in bijlage 2 en 3 van genoemd protocol.

Onze aanbiedingsbrief, de adviesbrief en rapport van feitelijke bevindingen mogen niet gebruikt worden voor enig ander doel dan beschreven in deze opdrachtbevestiging en zijn uitsluitend bestemd de beoogde gebruikers zoals omschreven in deze opdrachtbrief. De brieven en het rapport (of delen daaruit) mag(/mogen) zonder onze voorafgaande schriftelijke toestemming niet aan anderen dan de beoogde gebruikers ter beschikking worden gesteld.

Inzage in dossiers

Alle werkpapieren en dossiers, andere materialen, rapporten en andere zaken gecreëerd, ontwikkeld of uitgevoerd door ... (*naam accountantskantoor*) als onderdeel van de ons verleende opdracht blijven eigendom van ... (*naam accountantskantoor*). Wij kunnen op grond van wettelijke bepalingen of andere voorschriften worden verplicht om aan derden, bijvoorbeeld Nederlandse en/of buitenlandse wettelijke toezichthouders, de Belastingdienst of justitie toegang te verschaffen tot of kopieën te verstrekken van bepaalde dossierstukken.

Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp)

De Wbp verplicht de verantwoordelijke om schriftelijk (of in een andere gelijkwaardige vorm) afspraken te maken met zijn bewerker(s) over de omgang met persoonsgegevens. Wij hebben samen met u vastgesteld dat wij als accountant(s) voor deze opdracht geen bewerker zijn in de zin van de Wbp. Voor meer informatie over de Wbp verwijzen wij u graag naar de website van de Autoriteit Persoonsgegevens.

Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme

Ingevolge de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) dienen wij cliëntonderzoek te verrichten. Voorts zijn wij op grond van de Wwft verplicht een verrichte of voorgenomen ongebruikelijke transactie van of ten behoeve van een cliënt te melden aan de Financial Intelligence Unit Nederland te Zoetermeer.

Honorarium

Ons honorarium is gebaseerd op de tijdsbesteding van ons team, inclusief te maken kosten. De individuele uurtarieven zijn in overeenstemming met de mate van verantwoordelijkheid en de vereiste ervaring en bekwaamheid van elk der teamleden. Ons honorarium voor verrichte werkzaamheden zal maandelijks in rekening worden gebracht op basis van de voortgang daarvan. De betalingstermijn bedraagt ... dagen.

Algemene Voorwaarden

Op onze dienstverlening zijn onze Algemene Voorwaarden van toepassing, waarvan u bijgaand een exemplaar aantreft. Door ondertekening en retournering van deze opdrachtbevestiging verklaart u dit exemplaar te hebben ontvangen en te accepteren.

Elektronische communicatie

Tijdens de uitvoering van de opdracht kunnen u en wij door middel van elektronische middelen met elkaar communiceren. U en wij zijn jegens elkaar niet aansprakelijk voor schade die eventueel voortvloeit bij één of ieder van hen ten gevolge van het gebruik van elektronische middelen van communicatie, waaronder – maar niet beperkt tot – schade ten gevolge van niet-aflevering of vertraging bij de aflevering van elektronische communicatie, onderschepping of manipulatie van elektronische communicatie door derden of door programmatuur/apparatuur gebruikt voor verzending, ontvangst of verwerking van elektronische communicatie, overbrenging van virussen en het niet of niet goed functioneren van het telecommunicatienetwerk of andere voor elektronische communicatie benodigde middelen, behoudens voor zover de schade het gevolg is van opzet of grove schuld. Zowel u als wij zullen al hetgeen redelijkerwijs van ieder van hen verwacht mag worden doen of nalaten ter voorkoming van het optreden van voornoemde risico's. De data-uittreksels uit de computersystemen van verzender leveren dwingend bewijs op van (de inhoud van) de door verzender verzonden elektronische communicatie tot het moment dat tegenbewijs is geleverd door de ontvanger.

Ten slotte

Met genoegen aanvaarden wij de opdracht. Mocht u nog vragen hebben, aarzelt u dan niet contact met ons op te nemen. Wij verzoeken u het bijgevoegde tweede exemplaar van deze brief te voorzien van uw handtekening en te retourneren, ter bevestiging dat deze brief een correcte weergave is van hetgeen wij overeenkwamen, inclusief de specifieke werkzaamheden die wij hebben afgesproken te zullen uitvoeren.

Hoogachtend,

(Naam accountantskantoor)

(Naam accountant)

Voor akkoord getekend namens, ... (naam)

door ... (naam en functie)

op ... (datum ondertekening)

Bijlagen:

- Algemene Voorwaarden
- Tweede exemplaar van deze brief

Bijlage 2 – Basismodel Aanbiedingsbrief accountant

Geachte ... (naam curator, beschermingsbewindvoerder of mentor),

Hierbij ontvangt u de volgende stukken ingevolge de door ons uitgevoerde werkzaamheden in het kader van het *Besluit kwaliteitseisen curatoren, beschermingsbewindvoerders en mentoren*:

- het rapport van feitelijke bevinden inzake ... (naam) te ... (vestigingsplaats), gedateerd ... (datum). Deze rapportage bevat de uitkomst van de door ons overeengekomen specifieke werkzaamheden volgens het *Accountantsprotocol Besluit Kwaliteitseisen CBM 2017*. Voor de aard en reikwijdte van de door ons verrichte werkzaamheden verwijzen wij naar het genoemde rapport van feitelijke bevindingen met de bijbehorende bijlage.
- de adviesbrief aanbevolen verbeteringen inzake ... (naam) te ... (vestigingsplaats), gedateerd ... (datum)⁶. Deze adviesbrief betreft de op grond van artikel 11 lid 5 onderdeel d van genoemd besluit gevraagde verbeteringen, voor zover deze zijn vastgesteld tijdens onze werkzaamheden.

Wij zijn desgewenst gaarne bereid om u een nadere toelichting te geven op genoemde stukken.

Hoogachtend,

(Naam accountantskantoor)

(Naam accountant)

---

⁶ Indien van toepassing. Als de adviesbrief ontbreekt, moet dit door de accountant expliciet in de aanbiedingsbrief worden vermeld.

Bijlage 3 – Basismodel adviesbrief aanbevolen verbeteringen

Aan: opdrachtgever

Opdracht

Overeenkomstig artikel 11 lid 5 van *Besluit kwaliteitseisen curatoren, beschermingsbewindvoerders en mentoren* moet de accountant, voor zover van toepassing, ter zake van de tijdens het onderzoek gebleken tekortkomingen melding maken van de verbeteringen die volgens hem noodzakelijk zijn om alsnog te voldoen aan de kwaliteitseisen van het genoemde besluit. In overeenstemming met hoofdstuk 3.3.5 van het *Accountantsprotocol Besluit Kwaliteitseisen CBM 2017* melden wij de tijdens ons onderzoek vastgestelde verbeteringen via een separate adviesbrief.

Aanbevolen verbeteringen

Ter zake van de tijdens ons onderzoek vastgestelde tekortkomingen adviseren wij onderstaande verbetermaatregelen. De verbetermaatregelen volgen de indeling van de te onderzoeken kwaliteitseisen volgens hoofdstuk 3.4 van genoemd accountantsprotocol. Hierbij hebben wij rekening gehouden met onze bevindingen uit de voorgaande onderzoeksperiode.

Eisen aan de organisatie van het kantoor

1. [...]
2. [...]

Eisen aan de dossiervorming

3. [...]
4. [...]

Wij maken er u op attent, dat het uiteindelijk aan de kantonrechter en het Landelijk Kwaliteitsbureau CBM is om te bepalen, of de tijdens ons onderzoek vastgestelde en aanbevolen verbeteringen inderdaad noodzakelijk zijn om aan de kwaliteitseisen van genoemd besluit te voldoen.

Beperking in het gebruik en verspreidingskring

Deze adviesbrief is uitsluitend bestemd voor... (naam), de kantonrechter en het Landelijk Kwaliteitsbureau CBM (*en uw brancheorganisatie/vereniging⁷,*) aangezien anderen die niet op de hoogte zijn van het doel van de werkzaamheden deze brief onjuist kunnen interpreteren. Deze adviesbrief mag niet aan andere partijen worden verspreid, noch mag eruit worden geciteerd, of eraan worden gerefereerd, zonder onze voorafgaande schriftelijke toestemming.

(Plaats, datum)

(Naam accountantskantoor)

(Naam accountant)

---

⁷ Indien van toepassing.

Bijlage 4 – Basismodel Rapport van feitelijke bevindingen

Aan: opdrachtgever

Opdracht

Wij hebben overeengekomen specifieke werkzaamheden verricht op grond van artikel 11 lid 1 van het *Besluit kwaliteitseisen curatoren, beschermingsbewindvoerders en mentoren* inzake ... (naam) te ... (vestigingsplaats). De opdracht is met u overeengekomen en heeft als doel overeengekomen specifieke werkzaamheden uit te voeren die zijn vastgelegd in het *Accountantsprotocol Besluit Kwaliteitseisen CBM 2017*. De beoogde gebruikers zijn: uzelf, de kantonrechter aan wie u verantwoording aflegt en het Landelijk Kwaliteitsbureau CBM bij welke instantie u de stukken inlevert (*en uw brancheorganisatie/vereniging*⁸). De opdrachtvoorwaarden zijn omschreven in onze opdrachtbrief⁹ van ... (datum brief).

Dit rapport van feitelijke bevindingen gaat vergezeld van de bijlage 'Beschrijving uitgevoerde werkzaamheden en feitelijke bevindingen' met datum ... (datum).

Verantwoordelijkheden

Het is uw verantwoordelijkheid om te bepalen of de overeengekomen specifieke werkzaamheden toereikend en geschikt zijn voor het hierboven beschreven doel.

Wij hebben onze werkzaamheden verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 4400N *Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden* en het *Accountantsprotocol Besluit Kwaliteitseisen CBM 2017*. Bij het uitvoeren van deze opdracht hebben wij ons gehouden aan de voor ons geldende relevante ethische voorschriften in de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA).

Beschrijving van de uitgevoerde werkzaamheden

Wij hebben de werkzaamheden uitgevoerd zoals beschreven in het *Accountantsprotocol Besluit Kwaliteitseisen CBM 2017*, specifiek de opsomming van de werkzaamheden genoemd in paragraaf 3.4. Hiervoor verwijzen wij u naar de bijlage 'Beschrijving uitgevoerde werkzaamheden en feitelijke bevindingen' bij dit rapport.

De toereikendheid en geschiktheid van de te verrichten werkzaamheden is de verantwoordelijkheid van de gebruikers van deze rapportage met wie deze werkzaamheden zijn overeengekomen. Derhalve doen wij geen uitspraak over de toereikendheid en geschiktheid van de verrichte werkzaamheden in relatie tot het doel waarvoor deze worden verricht, noch voor elk ander doel.

Wij hebben een onderzoek ingesteld naar de opzet en het bestaan van de diverse beschrijvingen, maatregelen en procedures. In totaal hebben wij ... deelwaarnemingen verricht op grond van de volgende berekening ... (berekening aantal onderzochte dossiers, uitgesplitst naar soort). Voor een nadere toelichting hierop verwijzen wij naar u naar de bijlage 'Beschrijving uitgevoerde werkzaamheden en feitelijke bevindingen' bij dit rapport. Wij hebben geen onderzoek ingesteld naar de voortdurende werking van de maatregelen en procedures. Een en ander impliceert dat aan onze rapportage geen zekerheid kan worden ontleend over de voortdurende naleving van de procedures gedurende ... (periode).

---

⁸ Indien van toepassing.

⁹ Zie hiervoor bijlage 1 van dit protocol

Volledigheidshalve wijzen wij er nog op dat, indien wij aanvullende werkzaamheden zouden hebben verricht zoals onderzoek naar de werking dan wel een controle-, beoordelings- of andere assurance-opdracht zouden hebben uitgevoerd, wellicht andere onderwerpen zouden zijn geconstateerd die voor rapportering in aanmerking zouden zijn gekomen

Beschrijving van de feitelijke bevindingen

Op grond van de door ons uitgevoerde werkzaamheden zoals hierboven beschreven rapporteren wij conform het *Accountantsprotocol Besluit Kwaliteitseisen CBM 2017* onze bevindingen en de hierbij gebleken tekortkomingen in de hierboven genoemde bijlage bij dit rapport.

De door ons verrichte waarnemingen zijn feitelijke constatering die op zichzelf staan, zij hebben niet tot doel dat wij op grond hiervan extrapolaties maken of conclusies te trekken. Dit laten wij over aan de beoogde gebruikers van het rapport van feitelijke bevindingen.

Onze adviezen inzake de verbeteringen die wij tijdens ons onderzoek hebben vastgesteld maken geen deel uit van deze rapportage. Hiervoor verwijzen wij naar onze separate adviesbrief, met kenmerk ... (kenmerk) en datum ... (datum).

Beperking in het gebruik en verspreidingskring

Deze rapportage is uitsluitend bedoeld voor uzelf, de betrokken kantonrechter en het Landelijk Kwaliteitsbureau CBM (*en uw brancheorganisatie/vereniging*)¹⁰. De rapportage mag niet aan andere partijen worden verspreid, noch mag eruit worden geciteerd, of eraan worden gerefereerd, zonder onze voorafgaande schriftelijke toestemming.

(Plaats, datum)

(Naam accountantskantoor)

(Naam accountant)

Bijlage

Beschrijving uitgevoerde werkzaamheden en feitelijke bevindingen

---

¹⁰ Indien van toepassing.

Beschrijving uitgevoerde werkzaamheden en feitelijke bevindingen

Bijlage bij het Rapport van feitelijke bevindingen inzake ... (naam), gedateerd ... (datum)

Algemene informatie

Dit onderdeel van de bijlage bestaat uit algemene informatie. Voor een algemene toelichting op de reikwijdte van het onderzoek, de in acht genomen vaktechnische standaarden en de uitgevoerde steekproef (deelwaarneming) wordt verwezen naar het rapport van feitelijke bevindingen waarvan deze bijlage onderdeel uitmaakt.

	Naam kantoor curator, beschermingsbewindvoerder of mentor ¹¹	
	Vestigingsplaats	
	Contactpersoon (naam en functie)	
	Rechtsvorm	
	Naam accountant(skantoor)	
	Einddatum onderzoek	
	Datum rapportage	
	Verslagjaar	
	Valt wel/niet onder de Wft en is wel/geen notaris, gerechtsdeurwaarder of accountant ¹²	
	<p>Aantal dossiers per 31 december 2017</p> <ul style="list-style-type: none"> • curatorschappen • beschermingsbewindvoeringen • mentorschappen <p>Beschrijving van het aantal uitgevoerde deelwaarnemingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aantal geselecteerde dossiers • verdeling van de waarnemingen naar tijd, mogelijke risicogebieden en aantal aanwezige curatoren, bescherming- bewindvoerders en mentoren • tijdstip van uitvoering van de waarnemingen 	

¹¹ Aangeven wat van toepassing is.

¹² Aangeven wat van toepassing is, zie artikel 11 lid 9 onder a-d en artikel 13 lid 7 van het besluit.

	Aantal medewerkers per 31 december 2017 en per onderzoeksdatum, met vermelding van hun functie en gemiddeld aantal contracturen per week, gesplitst naar: <ul style="list-style-type: none"> • functies op het werkgebied van de curator, beschermingsbewindvoerder of mentor (medewerkers die dossiergerelateerde werkzaamheden uitvoeren, inhoudelijk klantcontact hebben en/of de curator, beschermingsbewindvoerder of mentor naar buiten toe vertegenwoordigen) • ondersteunende functies (medewerkers zonder de hierboven vermelde bevoegdheden) 			
	Aantal ingeleende of ingehuurde krachten (zfp-ers) per 31 december 2017 met vermelding van hun functie			
	Het kantoor hanteert wel/geen ¹³ algemene voorwaarden			
	Andere bedrijfs- of beroepsmatige activiteiten			
Onderzoeksinformatie				
Dit onderdeel van de bijlage bestaat uit informatie over het door de accountant uitgevoerde onderzoek. De kwaliteitseisen zijn op hoofdniveau vermeld, voor de uitwerking hiervan en van de werkzaamheden van de accountant wordt verwezen naar paragraaf 3.4 van het Accountantsprotocol Besluit Kwaliteitseisen CBM 2017. Hieronder zijn vermeld: de uitgevoerde werkzaamheden, de feitelijke bevindingen en de hierbij vastgestelde tekortkomingen. Voor het advies over de tijdens het onderzoek vastgestelde tekortkomingen wordt verwezen naar de adviesbrief met datum ... (datum).				
Deel 1: Eisen aan de organisatie van het kantoor				
Nr	Kwaliteitseis	Uitwerking van de uitgevoerde werkzaamheden	Feitelijke bevindingen hierbij	Hierbij vastgestelde tekortkomingen
1	Gegevensreconstructie [artikel 8 lid 2 onder d] <i>Zie paragraaf 3.4 van het protocol onder punt 1 voor de uit te voeren werkzaamheden.</i>			
2	Afwezigheid en vervanging [artikel 8 lid 2 onder e] <i>Zie paragraaf 3.4 van het protocol onder punt 2 voor de uit te voeren werkzaamheden.</i>			

¹³ Aangeven wat van toepassing is.

3	Belangenverstrengeling [artikel 8 lid 2 onder f en artikel 9] <i>Zie paragraaf 3.4 van het protocol onder punt 3 voor de uit te voeren werkzaamheden.</i>			
4	Verzekeringen [artikel 8 lid 5] <i>Zie paragraaf 3.4 van het protocol onder punt 4 voor de uit te voeren werkzaamheden.</i>			
5	Werkprocessen [artikel 8 lid 1 onder a-e en lid 3] <i>Zie paragraaf 3.4 van het protocol onder punt 5 voor de uit te voeren werkzaamheden.</i>			
6	Financiële en administratieve organisatie [artikel 3:15i BW en artikel 8 lid 4] <i>Zie paragraaf 3.4 van het protocol onder punt 6 voor de uit te voeren werkzaamheden.</i>			
7	Klachtenregeling [artikel 10 lid 1 onder d-f en lid 2] <i>Zie paragraaf 3.4 van het protocol onder punt 7 voor de uit te voeren werkzaamheden.</i>			
8	Scheiding cliënt- en organisatiegelden [artikel 1:386 lid 3 en 1:436 lid 1 BW] <i>Zie paragraaf 3.4 van het protocol onder punt 8 voor de uit te voeren werkzaamheden.</i>			
9	Bedrijfsinformatie [artikel 10 lid 1 onder a-c] <i>Zie paragraaf 3.4 van het protocol onder punt 9 voor de uit te voeren werkzaamheden.</i>			

Deel 2: Eisen aan de dossiervorming

10	Dossiervorming [artikel 7 lid 1, artikel 7 lid 2 en artikel 8 lid 2 onder a-c] <i>Zie paragraaf 3.4 van het protocol onder punt 10 voor de uit te voeren werkzaamheden.</i>			
----	---	--	--	--

Bijlage 5 – Basismodel Samenstellingsverklaring bij de jaarrekening

Aan: Opdrachtgever

De jaarrekening¹⁴ van ... (naam entiteit¹⁵) te ... (statutaire vestigingsplaats) is door ons samengesteld op basis van de van u gekregen informatie. De jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2017 en de winst-en-verliesrekening over 2017 met de daarbij horende toelichting. In deze toelichting is onder andere een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving opgenomen.

Deze samenstellingsopdracht is door ons uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de voor accountants geldende Standaard 4410 *Samenstellingsopdrachten* en het *Accountantsprotocol Besluit Kwaliteitseisen CBM 2017*, specifiek paragraaf 2.2 en 2.3. Wij hebben hierbij rekening gehouden met de in paragraaf 2.3 van genoemd protocol vermelde minimale inhoudelijke eisen voor de jaarrekening. Op grond van Standaard 4410 wordt van ons verwacht dat wij u ondersteunen bij het opstellen en presenteren van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (BW2)¹⁶. Wij hebben daarbij onze deskundigheid op het gebied van administratieve verwerking en financiële verslaggeving toegepast

Bij een samenstellingsopdracht bent u er verantwoordelijk voor dat de informatie klopt en dat u ons alle relevante informatie aanlevert. Wij hebben onze werkzaamheden, in overeenstemming met de daarvoor geldende regelgeving, dan ook uitgevoerd vanuit de veronderstelling dat u aan deze verantwoordelijkheid heeft voldaan. Als slotstuk van onze werkzaamheden zijn wij door het lezen van de jaarrekening globaal nagegaan dat het beeld van de jaarrekening overeenkwam met onze kennis van ... (naam entiteit). Wij hebben geen controle- of beoordelingswerkzaamheden uitgevoerd die ons in staat stellen om een oordeel te geven of een conclusie te trekken met betrekking tot de getrouwheid van de jaarrekening.

Bij het uitvoeren van deze opdracht hebben wij ons gehouden aan de voor ons geldende relevante ethische voorschriften in de *Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants* (VGBA). U en andere gebruikers van deze jaarrekening mogen er dan ook vanuit gaan dat wij de opdracht professioneel, vakbekwaam en zorgvuldig, integer en objectief hebben uitgevoerd en dat wij vertrouwelijk omgaan met de door u verstrekte gegevens.

Voor een nadere toelichting op aard en reikwijdte van een samenstellingsopdracht en de VGBA verwijzen wij u naar de website van de NBA.

(Plaats, datum)

(Naam accountantskantoor)

(Naam accountant)

---

¹⁴ Of: balans en staat van baten en lasten.

¹⁵ Afhankelijk van de aard van de entiteit te vervangen door een meer passende aanduiding.

¹⁶ Invullen de van toepassing zijnde grondslagen voor financiële verslaggeving.